

Súd: Okresný súd Námestovo
Spisová značka: 14Csp/31/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5822202451
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 07. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Martin Jažembovský
ECLI: ECLI:SK:OSNO:2023:5822202451.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Námestovo, sudcom Mgr. Martinom Jažembovským, v právnej veci žalobcu: H. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom K., D. XXX, právne zastúpený Advokátska kancelária JUDr. Peter Rybár, s.r.o., so sídlom Košice, Kuzmányho 29, IČO: 447 234 466, proti žalovanému: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, právne zastúpený JUDr. Katarínou Hegedúšovou, advokátkou so sídlom Bratislava, Majerníkova 3/A, o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi 700 eur titulom primeraného finančného zadosťučinenia, a to do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Žalobca má oči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Žalobou došlou súdu dňa 23.12.2022 sa žalobca domáhal, aby súd žalovanému uložil povinnosť zaplatiť mu 700 eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku, a to titulom primeraného finančného zadosťučinenia spotrebiteľa.

2. Uviedol, že dňa 28.8.2013 žalovaný ako veriteľ poskytol žalobcovi ako spotrebiteľovi na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXX (ďalej len „zmluva“) spotrebiteľský úver. Spolu so zmluvou za použitia nekalých obchodných praktík dal žalovaný žalobcovi na podpis rozhodcovskú zmluvu vo forme formulárovej zmluvy. Rozhodcovská zmluva bola výrazne v neprospech žalobcu ako spotrebiteľa a žalobca nemal možnosť ovplyvniť jej obsah. Napriek uvedeným skutočnostiam žalovaný inicioval na jej podklade rozhodcovské konanie, ktoré malo za následok vydanie (nulitného) rozhodcovského rozsudku, na podklade ktorého následne inicioval voči spotrebiteľovi exekučné konanie, ktoré sa viedlo na Okresnom súde Námestovo pod sp. zn. 2Er/567/2017. Za účelom ochrany svojich práv sa spotrebiteľ obrátil na súd so žalobou, ktorou sa domáhal zrušenia predmetného rozhodcovského rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu, sp. zn. SR 15298/14 zo dňa 20.4.2015, pričom konanie sa viedlo na Okresnom súde Námestovo pod sp. zn. 11Csr/1/2018. Rozsudkom Okresného súdu Námestovo sp. zn. 11Csr/1/2018-149 zo dňa 26.5.2020, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 26.6.2020, došlo k právoplatnému zrušeniu predmetného rozhodcovského rozsudku z dôvodu, že právomoc rozhodcovského súdu bola založená na základe neplatnej rozhodcovskej zmluvy, ktorá bola neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Uznesením Okresného súdu Námestovo sp. zn. 2Er/567/2017-71 zo dňa 22.7.2022, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 17.8.2022, došlo preto k zastaveniu exekúcie. Nakoľko súd deklaroval, že postupom žalovaného bližšie popísanom v predmetných rozhodnutiach porušil práva spotrebiteľa, ktorých integrálnou súčasťou je ochrana spotrebiteľa pred neprijateľnými podmienkami, nekalými obchodnými praktikami, právo na pravdivé a úplné informácie o zmluvnom vzťahu, právo na konanie s odbornou starostlivosťou zo strany veriteľa garantovaných ustanoveniami § 52 a nasl. Obč. zák., zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, bližšie špecifikovaných v predmetných rozhodnutiach, súdy rozhodli v

prospech žalobcu. Vzhľadom na tieto skutočnosti a na ustanovenie § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. vznikol žalobcovi ako spotrebiteľovi nárok na primerané finančné zadosťučinenie, ktorého sa podanou žalobou domáha. S poukazom na označené zákonné ustanovenie, resp. závery rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/127/2017 zo dňa 30.1.2019, je zákonná (§ 3 ods. 5 veta posledná zákona č. 250/2007 Z. z.) podmienka úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z. z. a osobitnými predpismi splnená právoplatným rozsudkom Okresného súdu Námestovo sp. zn. 11Csr/1/2018 - 149 zo dňa 26.5.2020 a uznesením Okresného súdu Námestovo sp. zn. 2Er/567/2017 - 71 zo dňa 22.7.2022, ktorými súd rozhodol v prospech žalobcu ako spotrebiteľa, keď konštatoval porušenie jeho práv, rozsudok rozhodcovského súdu zrušil a exekúciu zastavil. Sú teda splnené podmienky na priznanie nároku na primerané finančné zadosťučinenia zo strany súdu. S prihliadnutím na vyššie označené rozhodnutie ako aj na samotné znenie § 3 ods. 5) zákona č. 250/2007 Z. z. v konaní o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia vznik ujmy nie je potrebné skúmať a zo strany žalobcu preukazovať, nakoľko na vznik tohto práva postačuje samotné porušenie práva alebo povinnosti; čo v prejednávanom prípade je naplnené a potvrdené vyššie označenými právoplatnými rozhodnutiami Okresného súdu Námestovo. Jediným kritériom posúdenia výšky primeraného finančného zadosťučinenia je primeranosť. Z dôvodu zneužitia slabšieho postavenia spotrebiteľa sa žalovaný snažil získať majetkový prospech za použitia nekalých obchodných praktík, neprijateľných zmluvných podmienok, iniciovaním časovo aj psychicky náročného konania pred exekučným súdom a spotrebiteľ bol nútený obrátiť sa s ochranou svojich práv na príslušný súd, čo vyústilo do ďalších náročných konaní pred všeobecným súdom. V oboch konaniach bol spotrebiteľ vo vzťahu k veriteľovi úspešný, nakoľko súdy deklarovali porušenie jeho práv, preto sa žalobca domnieva, že suma 700 eur je primeraná masívnemu zásahu do jeho majetkovej stability ako spotrebiteľa.

3. Žalovaný v písomnom vyjadrení k žalobe túto žiadal zamietnuť v celom rozsahu s tým, že nárok žalobcu neuznáva ani čo do dôvodu, ani čo do výšky. Žalobca nijakým relevantným spôsobom neodôvodnil vznesený nárok na finančné zadosťučinenie a ani neexistuje relevantný dôvod na jeho priznanie. Žiadna ujma žalobcovi nevznikla, preto priznanie uplatneného nároku žalobcovi by malo za následok spôsobenie hrubej nerovnováhy medzi právami a povinnosťami veriteľa a spotrebiteľa, a to bez akéhokoľvek právneho dôvodu. Ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. síce priznáva spotrebiteľovi právo domáhať sa primeraného finančného zadosťučinenia, avšak toto ustanovenie je potrebné vykladať reštriktívne. Pri rozhodovaní o tom, či sa prizná primerané finančné zadosťučinenie a v akej výške, je potrebné zohľadniť nielen úspešnosť toho ktorého účastníka, ale aj iné okolnosti, ktoré majú vplyv na konkrétny prípad. Primerané finančné zadosťučinenie predstavuje peňažnú protihodnotu nemajetkovej ujmy, no nepredstavuje náhradu za uplatnené finančné plnenie alebo prípadnú náhradu škody, a prichádzalo by do úvahy v tých prípadoch, keď porušenie práva už nie je možné napraviť inak. Toto však nepredstavuje daný prípad. Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen deklaráciu porušenia. Žalovaný konštatoval, že rešpektuje rozhodnutia vydané Okresným súdom Námestovo sp. zn. 11Csr/1/2018 a 2Er/567/2017. Vzhľadom na okolnosti prejednávaného prípadu eventuálne priznanie náhrady finančného zadosťučinenia považuje za neprimerané. Pri rozhodovaní je nevyhnutné brať do úvahy, že sa žalobca domáha vydania finančného zadosťučinenia napriek tomu, že sám porušil viacnásobne ustanovenia zmluvy. Nepostačuje všeobecná konštatácia funkcie primeraného finančného zadosťučinenia. Žalobca neodôvodnil jasne a určito skutkové okolnosti týkajúce sa záväzkovo - právneho vzťahu medzi ním a žalovaným. Podľa čl. 5 CSP Zjavné zneužitie práva nepožíva právnu ochranu. V tomto kontexte je dôležitý gramatický výklad slova „primerane“. Krátky slovník slovenského jazyka (štvrté, doplnené a upravené vydanie. K.: J. F. - M. J. - M. J.. L.: Y. 2003) príslovku primerane spája so slovom vhodne. Takisto synonymický slovník slovenčiny (tretie, nezmenené vydanie, Veda 2004) spája slovo primerane s významom vhodné, vyhovujúci požiadavkám, spĺňajúci požiadavky, náležitým spôsobom. R. slovenského jazyka z rokov 1959-1968 (hlavný redaktor Dr. Y. J., M.. L.: Vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied 1959 - 1968) vykladal pojem prídavného mena „primeraný“ ako hodiaci sa do nejakých okolností, do istého prostredia; vhodný, príhodný, náležitý. Žalobca nijako relevantne neodôvodnil výšku požadovaného finančného zadosťučinenia, ktoré určite nie je primerané a čo teda považuje za primeranosť. Vágnosť pojmu „primeranosť“ v texte zákona umožňuje subjektívny výklad. V zákone nie je bližšie konkretizované podľa akých kritérií sa má posudzovať, či je priznanie finančného zadosťučinenia primerané. Účelom predmetného ustanovenia je často deklarovaná generálna prevencia, ponímaná najčastejšie ako prostriedok zamedzenia zneužívania silnejšieho postavenia dodávateľa v spotrebiteľskom právnom vzťahu. Primerané finančné zadosťučinenie má nesporne sankčnú funkciu a jeho cieľom nie je

kompenzovať žalobcu, ale skôr potrestať žalovaného za protiprávne konanie, ktorého sa dopustil vo vzťahu k žalobcovi a odradiť žalovaného alebo akúkoľvek tretiu osobu od opakovania akéhoto konania v budúcnosti (v zmysle generálnej prevencie). Preventívna funkcia primeraného finančného zadostučinenia má pôsobiť naprieč existujúce spotrebiteľské právne vzťahy, t. j. má pôsobiť na dodávateľa, ale aj na spotrebiteľa, nie však ako prostriedok ospravedlňujúci ľahostajnosť spotrebiteľa, ktorý vstupuje do právneho vzťahu s dodávateľom bez toho, aby sa sám zaujímal o svoje povinnosti plynúce mu z existujúceho záväzkovo-právneho vzťahu. Dodávateľ spotrebiteľa nijakým spôsobom nenútil vstúpiť do záväzkovo - právneho vzťahu. Priznanie primeraného finančného zadostučinenia každému subjektu, t. j. aj subjektu správajúcemu sa ľahostajne, v žiadnom prípade nemožno chápať ako pozitívne preventívne pôsobenie. Žalobca k dnešnému dňu neuhradil ani len istinu poskytnutého úveru, ktorý mu bol poskytnutý dňa 28.8.2013.

4. Žalobca v písomnom vyjadrení k vyššie uvedenému vyjadreniu žalovaného (replika) zotrval na podanej žalobe. Žalovaný uvádza tvrdenia, ktoré by mohli mať miesto v pôvodných konaniach, keď sa dokazovali okolnosti uzavretia zmluvy, opomenutie zmluvných povinností spotrebiteľa a pod., avšak vzhľadom na nedodržanie kogentných právnych noriem žalovaným sú bezpredmetné. Žalobca zdôraznil svoj úspech v exekučnom konaní a v konaní o zrušenie rozhodcovského rozsudku. Jediný, koho konanie spôsobilo značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach, bol žalovaný, ktorý dal žalobcovi na podpis zmluvu obsahujúcu rozhodcovskú doložku ako neprijateľnú podmienku. Žiadny právny prepis nedefinuje ako podmienku vzniku v konaní uplatňovaného nároku tak, že „porušenie práva nie je už možné napraviť inak“. Pokiaľ ide o ne/odôvodnenie výšky uplatňovaného nároku, žalobca dodal, že na podklade nulitého rozhodcovského rozsudku sa žalovaný snažil od spotrebiteľa v rámci exekučného konania vymôcť minimálne 3.400,44 eur, čím ohrozil majetkovú a ekonomickú stabilitu žalobcu a jeho rodinu. Uplatňovaný nárok tak predstavuje necelých 21 % sumy, o ktorú sa na úkor žalobcu snažil žalovaný obohatiť. Niektoré súdy priznávajú výšku finančného zadostučinenia zhodnú s výškou bezdôvodného obohatenia alebo s výškou sumy, ktorú sa veriteľ snažil vymôcť od spotrebiteľa napríklad nulitým rozhodcovským rozsudkom alebo neprijateľnou/neplatnosťou dohodou o zrážkach zo mzdy. Medzi okolnosti pre primeranosť zadostučinenia, vychádzajúc z rozhodovacej praxe, podľa názoru žalobcu sú napríklad rozsah, v akom dodávateľ porušil svoje povinnosti, použitie neprijateľných podmienok a nekalých obchodných praktík, doba trvania protiprávneho stavu, nevyhnutná obrana a hájenie práv v súdnych konaniach s tým spôsobený zásah do súkromného života spotrebiteľa, miera úspešnosti v súdnom konaní. Tiež v súvislosti s primeranosťou zadostučinenia, resp. jej kritériami žalobca poukazoval na viaceré rozhodnutia súdov SR. Tiež poukázal na výšku inflácie (2022 - 12,80 %), v dôsledku ktorej bude mať v čase rozhodnutia súdu o priznaní nároku priznaná suma nižšiu hodnotu oproti času právoplatnosti rozhodnutia, v ktorom súd konštatoval porušenie práv spotrebiteľa. Pokiaľ žalovaný argumentoval preventívnou funkciou zadostučinenia, chce tvrdiť, že spotrebiteľ nesie zodpovednosť za to, že veriteľ inkorporoval neprijateľnú rozhodcovskú doložku do zmluvy a na podklade nulitého rozhodcovského rozsudku inicioval exekučné konanie; čím ohrozil majetkovú stabilitu spotrebiteľa a vystavil ho neustálemu stresu z exekučného konania (?). V súvislosti s avizovaním eventuálneho zneužitia práva žalobca konštatoval, že šikanózný výkon práva musí vždy preukázať ten, kto je takým výkonom práva poškodený.

5. Žalovaný v písomnom vyjadrení k replike žalobcu (duplika) zotrval na jeho predchádzajúcej argumentácii.

6. Súd vo veci vykonal pojednávanie, na ktorom bol účastný právny zástupca žalobcu. Žalovaný vopred ospravedlnil svoju neúčast' a súhlasil s uskutočnením pojednávania v jeho neprítomnosti. Súd vykonal dokazovanie oboznámením s obsahom písomností, ktoré tvoria súdny spis.

7. Na základe vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, resp. nebolo to medzi stranami sporné, že dňa 28.8.2013 žalovaný ako veriteľ poskytol žalobcovi ako spotrebiteľovi na základe zmluvy spotrebiteľský úver, resp. došlo medzi nimi k uzavretiu spotrebiteľskej zmluvy. Jej súčasťou bola rozhodcovská doložka, na podklade ktorej veriteľ inicioval rozhodcovské konanie voči spotrebiteľovi, výsledkom ktorého bolo vydanie rozhodcovského rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu sp. zn. SR 15298/14 zo dňa 20.4.2015. Následne bolo na tunajšom súde bolo vedené exekučné konanie pod sp. zn. 2Er/567/2017 oprávneného - žalovaného v aktuálnom konaní proti povinnému - žalobcovi v aktuálnom konaní, o vymoženie 3.400,44 eur s príslušenstvom, a to na podklade exekučného titulu - predmetného rozhodcovského rozsudku. Spotrebiteľ - žalobca v aktuálnom konaní sa za účelom ochrany svojich práv

obrátil na tunajší súd so žalobou o zrušenie predmetného rozhodcovského rozsudku, pričom rozsudkom sp. zn. 11Csr/1/2018-149 zo dňa 26.5.2020, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 26.6.2020, došlo k právoplatnému zrušeniu rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu sp. zn. SR 15298/14 zo dňa 20.4.2015, a to z dôvodu, že právomoc rozhodcovského súdu bola založená na základe neplatnej rozhodcovskej zmluvy, ktorá bola neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Nadväzne uznesením sp. zn. 2Er/567/2017-71 zo dňa 22.7.2022, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 17.8.2022, tunajší súd zastavil exekúciu z dôvodu, že exekučný titul bol po začatí exekúcie zrušený.

8. Podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. Proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len "kolektívne záujmy spotrebiteľov"). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

9. Medzi žalobcom a žalovaným došlo dňa 28.8.2013 k uzavretiu zmluvy (o spotrebiteľskom úvere) - spotrebiteľskej zmluvy. Súdne konania, v ktorých žalobca úspešne uplatnil porušenie jeho spotrebiteľských práv (konania vedené na tunajšom súde pod sp. zn. 2Er/567/2017 a sp. zn. 11Csr/1/2018), z ktorej skutočnosti žalobca odvodzuje svoj nárok na zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia, priamo súvisia s predmetnou spotrebiteľskou zmluvou, resp. boli v nich uplatňované nároky/bránené práva vyplývajúce zo spotrebiteľskej zmluvy. Je preto namieste aplikácia noriem spotrebiteľského práva, okrem iných aj noriem vo vyššie cit. ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. Za porušenie práva alebo povinnosti v zmysle označeného zákonného ustanovenia, veta posledná, zodpovedá žalovaný, ktorý tak je pasívne legitimovaný v spore.

10. Samotný žalovaný sa vyjadril, že rešpektuje, resp. potvrdil existenciu (vyššie označených) právoplatných súdnych rozhodnutí, ktorými žalobca úspešne uplatnil porušenie jeho spotrebiteľských práv, resp. v ktorých bolo konštatované použitie rozhodcovskej doložky ako neprijateľnej zmluvnej podmienky, resp. bola zastavená exekúcia vedená na podklade nulitého/zrušeného rozhodcovského rozsudku ako „exekučného titulu“. Nadväzne platí aktuálne už ustálený záver aplikácie praxe (predovšetkým rozhodnutie NS SR sp. zn. 6Cdo/127/2017 z 30.1.2019), a to, že jediným predpokladom, ktorý aplikované ustanovenie § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z. z. vyžaduje pre úspešné uplatňovanie nároku spotrebiteľa na finančné zadosťučinenie, je práve a len skutočnosť, že spotrebiteľ na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Je preto právne irelevantná okrem inej argumentácia žalovaného, že žalobca netvrdil a nepreukázal vznik ujmy.

11. Pokiaľ ide o výšku/primeranosť finančného zadosťučinenia, súd konštatuje, že zákon č. 250/2007 Z. z. v dotknutom ustanovení § 3 ods. 5 nestanovuje (ani demonštratívne) žiadne špecifické kritériá, od ktorých by sa mala konkrétna výška náhrady finančného zadosťučinenia odvíjať. V zmysle záverov uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7 Cdo 92/2021 z 30.6.2022 (publikovaného v ZSNSaRS SR pod č. R 48/2022) jediným kritériom je samotná primeranosť zadosťučinenia; s tým, že jeho konkrétnu výšku určuje súd úvahou so zreteľom na okolnosti každého jednotlivého prípadu.

12. Žalovaný argumentoval, že cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva v prípadoch, v ktorých nepostačuje len deklarovanie porušenia práv, ale vyžaduje sa poskytnutie „vyššieho stupňa ochrany, resp., že prichádza do úvahy len v prípadoch, keď porušenie práva nie je možné napraviť inak. Súd sa s touto interpretáciou žalovaného nestotožnil a považuje ju za účelovú, a teda nesprávnu. V prejednávanej veci by v zmysle uvedenej interpretácie žalovaného malo byť pre spotrebiteľa dostatočným samotné vydanie oboch súdnych rozhodnutí (o zrušení rozhodcovského rozsudku a následne o zastavení exekúcie), prípadne skutočnosť, že, ako to uvádza vo vyjadrení k žalobe, žalovaný rešpektuje predmetné súdne rozhodnutia. Avšak ako by v tomto prípade bol naplnený sankčný, resp. preventívny účel (len v dôsledku vydania) týchto súdnych rozhodnutí vo vzťahu k žalovanému - dodávateľovi, ako silnejšej strane spotrebiteľského zmluvného vzťahu, už tento neuvádza. Zároveň žalovaný úplne opomína, resp. prakticky vylučuje negatívne dôsledky (tu neoprávneného vedenia exekučného konania voči spotrebiteľovi, prípadne nevyhnutnosti domáhania

sa zrušenia nulitného rozhodcovského rozsudku ako „exekučného titulu“ podaním žaloby/iniciovaním ďalšieho súdneho konania spotrebiteľom.

13. V súvislosti s tvrdeniami žalovaného, že žalobca ako spotrebiteľ sa domáha primeraného finančného zadosťučinenia, pričom on sám porušil zmluvné povinnosti a doposiaľ neuhradil ani len istinu poskytnutého úveru, je nevyhnutné si uvedomiť, že vedenie dvoch súdnych konaní na tunajšom súde a ich výsledok (zrušenie rozhodcovského rozsudku a zastavenie exekúcie) a v nadväznosti na ne nárok uplatňovaný v aktuálnom spore by nenastali, pokiaľ by žalovaný ako dodávateľ neinkorporoval neprijateľnú zmluvnú podmienku (rozhodcovskú doložku) do spotrebiteľskej zmluvy, prípadne by túto nepoužil/neinicioval by rozhodcovské konanie voči spotrebiteľovi a nadväzne na podklade takto získaného „exekučného titulu“ by neinicioval exekučné konanie voči žalobcovi. Všetky uvedené skutočnosti/skutkové okolnosti sú len dôsledkom protiprávneho konania žalovaného ako dodávateľa v súvislosti s neprijateľnou podmienkou spotrebiteľskej zmluvy. Argumentácia žalovaného ohľadom nutnosti preventívneho pôsobenia rozhodnutia o finančnom zadosťučinení naprieč existujúce spotrebiteľské vzťahy, teda aj voči spotrebiteľovi, teda neobstojí. Nebol to žalobca-spotrebiteľ, kto konal protiprávne a na koho by tak preventívne malo rozhodnutie súdu pôsobiť. Pokiaľ ide o okolnosti uzavierania spotrebiteľskej zmluvy, tieto mohli byť a aj boli predmetom posudzovania súdu v konaní o zrušenie rozhodcovského rozsudku vedeného na Okresnom súde Námestovo pod sp. zn. 11Cs/1/2018 a nemajú právnu relevanciu pre aktuálny spor.

14. Primerané finančné zadosťučinenie spotrebiteľa podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. má plniť jednak funkciu satisfakčnú a jednak funkciu sankčnú. Jeho cieľom je predovšetkým odradiť dodávateľov od protiprávneho konania voči spotrebiteľom. Možno ho však chápať aj ako prostriedok na vyvolanie aktivity spotrebiteľov domáhať sa ochrany svojich práv proti dodávateľom v prípadoch, kedy dodávatelia ich práva hrubým spôsobom porušujú. Účelom finančného zadosťučinenia je doviesť ochranu porušeného práva spotrebiteľa ako slabšej strany v spotrebiteľských zmluvách spôsobom, ktorý práve z tohto dôvodu vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany (uznesenie NS SR sp. zn. 6Cdo/127/2017 zo dňa 30.1.2019). Z hľadiska dosiahnutia uvedených účelov je nevyhnutné posudzovať aj primeranosť finančného zadosťučinenia. Pre výšku/primeranosť finančného zadosťučinenia môže byť relevantná napríklad doba trvania protiprávneho stavu, eventuálne aj reálna ujma na spektrum práv spotrebiteľa, výška súvisiaceho finančného nároku dodávateľa voči spotrebiteľovi, použitie neprijateľných podmienok a/alebo nekalých obchodných praktík, ich kvalita a kvantita, nevyhnutnosť aktívneho uplatňovania alebo bránenia práv spotrebiteľom v súdnych konaniach, (aj) v dôsledku toho miera zásahu do súkromného života spotrebiteľa, miera úspešnosti spotrebiteľa v súdnom konaní a iné.

15. V súdnom prípade dodávateľ vedome - konaním naplňajúcim znaky nekalej obchodnej praktiky - predložil spotrebiteľovi na podpis rozhodcovskú doložku, ktorej obsah nemohol spotrebiteľ ovplyvniť a ktorá bola výrazne v jeho neprospech (neprijateľná zmluvná podmienka). Následne inicioval konanie na rozhodcovskom súde voči spotrebiteľovi, na základe takto získaného rozhodcovského rozsudku na plnenie inicioval exekučné konanie/exekúciu v roku 2017. Výška vymáhaného nároku bola 3.400,44 eur s príslušenstvom. Po začatí exekúcie bol spotrebiteľ v roku 2018 nútený iniciovať konanie o zrušenie predmetného rozhodcovského rozsudku, k čomu došlo vydaním súdneho rozhodnutia v roku 2020. Nadväzne rozhodnutím súdu vydaným v roku 2022 došlo k zastaveniu exekúcie. Súd sa stotožnil s tvrdením žalobcu, že žalovaný z dôvodu zneužitia slabšieho postavenia spotrebiteľa sa snažil získať majetkový prospech za použitia nekalých obchodných praktík, neprijateľnej zmluvnej podmienky, iniciovaním časovo aj psychicky náročného konania pred exekučným súdom, pričom spotrebiteľ - žalobca bol nútený obrátiť sa s ochranou svojich práv na príslušný súd. V oboch konaniach bol spotrebiteľ - žalobca voči veriteľovi plne úspešný. Žalobca ako spotrebiteľ utrpel ujmu minimálne v psychickej rovine, a to neprimeranou záťažou spôsobenou nezákonným postupom veriteľa, predovšetkým iniciovaním rozhodcovského konania a následne exekučného konania, čo narušilo ekonomickú a majetkovú stabilitu žalobcu a jeho rodiny, resp. malo taký potenciál, a vytváralo u neho v rozhodnom období, spolu v dôsledku ním iniciovaným súdnym konaním o zrušenie rozhodcovského rozsudku, stav neistoty. Tento zdĺhavý, cca 5 rokov trvajúci (len od začatia exekučného konania do jeho zastavenia), a náročný postup bol pre žalobcu ako spotrebiteľa psychickou záťažou. Exekučné štádium vymáhania práva predstavuje nesporne pre osobu, proti ktorej je exekúcia (neoprávnene) vedená, psychickú záťaž; vyššiu v porovnaní napríklad s uplatňovaním nároku „len“ v základnom konaní. Finančné zadosťučinenie je potrebné vnímať tiež ako určitú odmenu pre spotrebiteľa - za to, že sa pustil do sporu s ekonomicky a právne silnejším dodávateľom a svojím úspechom prinesie benefit aj pre ostatných spotrebiteľov. Primeranosť finančného zadosťučinenia spotrebiteľa je potrebné vnímať aj z pohľadu dodávateľa - z aspektu naplnenia preventívnej (generálna prevencia) funkcie finančného zadosťučinenia. Primeranosť tu tiež znamená,

že priznané finančné zadosťučinenie minimálne prispeje k riadnemu plneniu povinností dodávateľa v spotrebiteľských vzťahoch v budúcnosti, že dodávateľ bude konať s odbornou starostlivosťou, že sa vyvaruje používania neprijateľných zmluvných podmienok alebo nekalých obchodných praktík atď. Nemá byť voči dodávateľovi likvidačné, ale výchovné. Dodávateľ nesmie „na konci dňa“ dospieť k záveru, že napriek spotrebiteľovi priznanému finančnému zadosťučineniu sa dodávateľovi jeho protiprávne konanie „oplatilo“. Dodávateľ by v prípade úspešného vymoženía rozhodcovským súdom priznanej pohľadávky získal od spotrebiteľa 3.400,44 eur spolu so zmenkovým úrokom 0,25 % denne a zákonným úrokom 6 % ročne zo sumy 3.020,65 eur od 15.10.2014 do zaplataenia a trovy rozhodcovského konania vo výške 705,03 eur; uplatňovaná výška nároku žalobcu predstavuje cca 20 % výšky základu pohľadávky priznanej rozhodcovským súdom a ešte podstatne menšiu časť z celkovej výšky plnenia priznaného dodávateľovi rozhodcovským rozsudkom. Nie celkom bez významu je aj skutočnosť miery znehodnocovania peňazí (inflácia) v SR, na ktorú poukázal žalobca, a to kontexte času, ktorý uplynul medzi úspešným uplatnením práv spotrebiteľa a rozhodnutím súdu o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia.

16. Je zároveň nevyhnutné konštatovať, že žalovaný neuvádzal v zásade žiadne relevantné tvrdenia vzťahujúce sa k otázke výšky/primeranosti finančného zadosťučinenia; inak sa súd s jeho argumentáciou vysporiadal v predchádzajúcich častiach odôvodnenia tohto rozsudku.

17. Vychádzajúc z prezentovaných úvah a záverov mal súd za to, že výška žalobcom uplatňovaného nároku na priznanie finančného zadosťučinenia 700 eur je primeraná. Preto žalobe vyhovel.

18. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP. Žalobca bol v spore plne úspešný, preto mu voči žalovanému patrí nárok na náhradu trov konania v rovnakom rozsahu. O výške náhrady bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje.

Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom súde. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 362 ods. 1,2 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
 - b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
 - c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
 - d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
 - e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
 - f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
 - g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
 - h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
- (§ 365 ods. 1 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 C.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný rozsudok, môže oprávnený podať návrh na exekúciu podľa zákona č. 233/1995 Z. z. Exekučný poriadok, v znení neskorších predpisov